

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobců: a) **N. T. G.**
narozen X
b) **T. V. N.**
narozen X
c) **N. V. N.**
narozen X
d) **P. T. T. T.**
narozena X
e) **X. T. T.**
narozen X
f) **L. T. T.**
narozen X
všichni státní příslušníci Vietnamské socialistické republiky
všichni zastoupeni Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 25, Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretské náměstí 5, Praha

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

o žalobě proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 25. 10. 2019, č. j. 138244-3/2019-OPL,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Průběh správního řízení

1. Každý ze žalobců podal dne 23. 7. 2019 žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Spolu se žádostí žalobci požádali o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. V každé z žádostí bylo uvedeno, že žalobci vycházeli z toho, že objednávání termínu k osobním podáním žádostí o zaměstnaneckou kartu mělo být spuštěno dne 9. 7. 2019. Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“) však přistoupilo ke změně podávání žádostí, neboť dne 14. 6. 2019 zveřejněním na úřední desce sdělilo, že uvedený termín ruší a nově stanovilo termín 9. 8. 2019, což odůvodnilo plánovanými legislativními změnami. Tím dle žádostí došlo ke znemožnění podání žádostí z důvodů na straně zastupitelského úřadu. Žalobci proto požádali o upuštění od povinnosti osobní účasti při podání žádosti dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. S ohledem na technické potíže spojované s podáním žádostí se žalobci domnívají, že se jedná o odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Dále uvedli, že žádají o vydání zaměstnaneckých karet, byli vybráni konkrétními zaměstnavateli na konkrétní pozici a zaměstnavatelé o ně velmi stojí. Nutnost neodkládat podání žádostí je pro ně tedy o to intenzivnější. Uvedli také, že není možné podat žádost lidsky důstojným způsobem a zejména v přijatelném časovém horizontu. Ke každé ze žádostí je vždy přiložen doklad o zajištění ubytování, kopie cestovního dokladu, smlouva o budoucí pracovní smlouvě, mzdový výměr a žádost o zaměstnaneckou kartu.
2. Usnesením ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3135-1/2019-HANOKO, zastupitelský úřad spojil žádosti všech žalobců ke společnému řízení. Uvedl, že mají shodný předmět řízení, věcně spolu souvisejí, nebrání tomu povaha věci, účel řízení ani ochrana práv a oprávněných zájmů žadatelů. Taktéž jsou zastoupeni týmž zástupcem a žádosti jsou shodně odůvodněny.
3. Zastupitelský úřad rozhodnutím ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3135-2/2019-HANOKO, žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu zamítl a zastavil řízení o žádostech o zaměstnaneckou kartu. Uvedl, že žádosti o upuštění nepovažuje za důvodné. Dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců lze upustit od podmínky osobní přítomnosti, pouze pokud žadatel současně doloží důvody pro upuštění

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

od povinnosti osobního podání žádosti. Musí se jednat o vážné důvody na straně žadatele nebo o důvody na straně zastupitelského úřadu. Jako jediný důvod žalobci uvedli nemožnost sjednání termínu pro osobní podání v měsíci srpnu (v rámci původně avizované a následně přesunutě e-mailové registrace dne 9. 7. 2019) s tím, že v tomto datu byli připraveni podat své žádosti. To jim zastupitelský úřad znemožnil přesunutím termínu na 9. 8. 2019. Zastupitelský úřad k tomu uvedl, že informaci o přesunutí zveřejnil dne 14. 6. 2019, tj. v dostatečném předstihu, aby se mu žalobci i jejich budoucí zaměstnavatelé mohli přizpůsobit. Nejednalo se o mimořádný problém technického či provozního rázu, nýbrž šlo o vyřízení dříve podaných žádostí o zaměstnanecké karty, čímž byly naplněny kapacity zastupitelského úřadu. Dále zastupitelský úřad v daném období přijímal též žádosti o tzv. nárokové tituly, ke kterým žádosti o vydání zaměstnaneckých karet nepatří. Zastupitelský úřad následně ve smyslu § 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) přihlédl ke své povinnosti postupovat v souladu se zásadou rovnosti. Dospěl k závěru, že v případě vyhovění podaným žádostem žalobců by znevýhodnil ostatní žadatele, kteří respektovali pravidla pro podávání žádostí nastavená dle kapacity zastupitelského úřadu a vyčkali na další možnost registrace. Plošným upuštěním od povinnosti osobního podání žádostí by byl zpochybněn důvod pro existenci této zákonné povinnosti. Ztotožnil se s požadavkem žalobců na lidsky důstojné podávání žádostí v rozumném časovém horizontu. Avšak v rámci uvedených požadavků spolu s principem nestrannosti zastupitelského orgánu vůči všem žadatelům je zapotřebí, aby zastupitelský úřad dopředu, transparentně a veřejně informoval o pravidlech a podmínkách podání žádostí. Tento požadavek zastupitelský úřad splnil a zastává názor, že posunutí termínu o 1 měsíc není nepřijatelný časový horizont. Závěrem konstatoval, že dne 9. 8. 2019 proběhla e-mailová registrace pro sjednání termínu za účelem podání žádostí o vydání zaměstnanecké karty v měsíci září, během níž měli žalobci možnost si schůzku sjednat. V důsledku zamítnutí žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti zastupitelskému úřadu nezbylo než zastavit řízení o vydání zaměstnaneckých karet.

4. Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci rozklad. Neztotožnili se s argumentací zastupitelského úřadu a zejména uvedli, že zveřejnění termínu spuštění e-mailového objednávání nezaručuje skutečnou možnost pro žalobce, že budou moci podat žádost v přiměřeném čase a lidsky důstojným způsobem. Poukázali na povinnost zastupitelského úřadu umožnit žadatelům podávat žádosti. Následně podrobně popsali důvody, ze kterých považují systém využívaný zastupitelským úřadem k podávání žádostí za nefunkční. Jsou toho názoru, že minimálně od roku 2009 zastupitelský úřad neumožňuje efektivně podat žádost o povolení k pobytu (tj. i zaměstnanecké karty). Postupem žalovaného nedošlo k posunutí termínu e-mailové registrace o 1 měsíc, jak uvedl žalovaný, nýbrž o faktické znemožnění podání žádosti. Zástupce žalobců v rozkladu uvedl, že si je vědom termínu k podávání žádostí dne 6. 6. 2019. Tohoto termínu u svých klientů využil, avšak neúspěšně. Z jeho další činnosti je mu známo, že termíny k osobnímu podání získané během pozdější registrace (tj. během zmíněného 9. 8. 2019) byly následně zastupitelským orgánem zrušeny a další sjednání termínu osobního podání již nebylo umožněno. Jediný prostředek, jak dosáhnout možnosti podat žádost o zaměstnaneckou kartu, bylo tedy podání žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Žalobci závěrem namítli také nezákonnost postupu zastupitelského úřadu spočívajícího ve spojení žádostí žalobců a poukázali na to, že jejich žádosti jsou individuální a každý z nich žádá za jiných podmínek (k odlišným zaměstnavatelům, na odlišnou náplň práce, apod.).

5. Ministr zahraničních věcí (dále jen „ministr“) shora uvedeným rozhodnutím ze dne 25. 10. 2019 (dále „napadené rozhodnutí“) rozklad zamítl a potvrdil rozhodnutí zastupitelského úřadu. V první řadě uvedl, že proti rozhodnutí o spojení žádostí ke společnému řízení se nelze odvolat, proto námitky proti němu nemohou být předmětem přezkumu. Nadto podmínky ke spojení byly splněny. Dále uvedl, že žalobci nikterak nedoložili, že e-mailové objednání nezaručuje sjednání termínu k osobnímu podání žádosti. Žalobci pouze předložili názor svého právního zástupce. Poukázal na to, že dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců je zapotřebí doložit existenci důvodů pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, což ve své judikatuře uvádí i Nejvyšší správní soud (odkázal na rozsudek ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015 - 36). V případě žádného ze žalobců nebylo patřičně doloženo, že by se byl jedinkrát pokusil o registraci k osobnímu podání, čímž žádný z nich nenaplnil svou povinnost důkazní. Žalovaný se také vyjádřil k vývoji způsobů registrací (sjednávání termínů) a uvedl, že tyto změny jsou motivovány snahou o nalezení systému, jež by odpovídal kapacitním možnostem zastupitelského úřadu žádosti zpracovávat a zároveň aby dokázal čelit podvodnému ovlivňování registrací. Aktuální systém e-mailového objednávání (dle čísla cestovního dokladu žadatele) označil za vysoce transparentní. Statistiky také dokazují, že šance žadatelů na dosažení termínu k podání žádosti se zvýšily. Doplnil, že k tomu, aby bylo možné vyhodnotit opakovanou neúspěšnost registrace jako důvod k upuštění od osobního podání žádosti, je nutné hodnověrně dokázat marné pokusy žadatele. Žalobci sice tvrdí, že nebyli úspěšní v termínech 6. 6. a 9. 8. 2019, avšak tyto své pokusy nedoložili. Nadto tomu odporuje fakt, že nyní projednávanou žádost podal každý z nich již dne 17. 7. 2019, tj. před druhým z vypsání termínů. Proto nebylo možné posoudit jejich případ jako důvodný pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti.

II. Shrnutí žaloby

6. Žalobci v žalobě uvedli, že napadají komplexně situaci na zastupitelském úřadě, neboť žadatelům není dlouhodobě umožněno sjednat si termín pro podání žádosti o zaměstnanecké karty. Způsoby podávání žádostí v minulosti (systém Visapoint, telefonické objednávání i následné e-mailové objednávání) označili za nefunkční. Poukázali na zákonnou povinnost sjednat si termín pro podání žádosti, přičemž bylo judikatorně dovozeno, že této povinnosti žadatelů (zde žalobců) odpovídá povinnost správního orgánu podání umožnit v přiměřené době a lidsky důstojným způsobem (v tomto ohledu odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52). Zastupitelský úřad dle jejich přesvědčení dlouhodobě objektivně neumožňuje podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty, resp. sjednání termínu pro její podání lidsky důstojným způsobem a v přiměřeném čase, což žalobci považují za rozporné s judikaturou Nejvyššího správního soudu.
7. Dále uvedli, že nefunkčnost systému Visapoint stejně jako telefonického objednávání není nutné individuálně prokazovat, neboť tato skutečnost byla deklarována správními soudy, Veřejným ochráncem práv, Bezpečnostní informační službou a také skuteností, že Národní centrála proti organizovanému zločinu vede trestní stíhání osob právě z důvodu absolutní monopolizace sjednávání termínů pro podání žádostí o zaměstnanecké karty. Po následném přechodu na e-mailové objednávání došlo pouze k jednomu objednávacímu

termínu a následně bylo usnesením vlády ze dne 18. 7. 2018 č. 474 (dále jen „usnesení vlády č. 474“) rozhodnuto o pozastavení přijímání žádosti mj. o zaměstnanecké karty a do června 2019 nebyly zastupitelským úřadem přijímány žádné žádosti. Toto usnesení bylo následně zrušeno soudem. Informace žalovaného o zavedení změn v e-mailovém objednávání (přechod z alfanumerického kódu na číslo pasu) se týkala pouze žádostí o odlišná pobytová oprávnění, proto dle žalobců nedopadá na nyní projednávanou věc. Žalobci dále podrobně popsali svůj náhled na systém žádostí o pobytová oprávnění. Vyslovili názor, že ani v období od července 2018 do června 2019 nebylo nutné individuálně prokazovat snahy o získání termínů pro podání žádosti, neboť zde z důvodu nezákonného jednání zastupitelského úřadu neexistoval žádný systém. Následně zastupitelský úřad opětovně přešel na e-mailový systém sjednávání termínů k podání žádostí. Pro zasílání e-mailové registrace stanovil termíny 6. 6. 2019, 9. 7. 2019 (jež byl bez dalšího zrušen) a 9. 8. 2019 (termíny přihlášení v tomto datu byly následně zrušeny). Žalobci podali žádost v červenci 2019 a následně došlo ke znemožnění podání žádosti či sjednání termínu. Neztotožnili se s tvrzením žalovaného, že došlo pouze k odložení registrace o jeden měsíc, neboť takto sjednané termíny byly následně zrušeny a další sjednání nebylo umožněno. Žalobci se domnívají, že výše uvedená tvrzení nemusejí prokazovat. Nefunkčnost systému Visapoint, stejně jako nefunkčnost telefonického objednávání je *de facto* obecně známou skutečností, jak konstantně judikují správní soudy. Sporným dle žalobců může být jediné období od června do srpna 2019, nicméně žalobci za podstatu svých námitek označili faktickou dlouhodobou nemožnost sjednání termínu. S ohledem na tyto obecně známé informace se žalobci domnívají, že rozhodnutími správních orgánů bylo porušeno jejich legitimní očekávání.

8. Dále žalobci uvedli, že své objednávací e-maily adresovali přímo zastupitelskému úřadu. Z toho dovozují, že zastupitelský úřad (či žalovaný) si měl tyto e-maily v souladu s § 6 odst. 2 správního řádu obstarat sám, neboť je má ve své úřední evidenci. Dále ani § 52 správního řádu nezbavuje správní orgán povinnosti zjistit skutkový stav ve smyslu § 3 správního řádu (v tomto ohledu odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2019, č. j. 1 Azs 181/2018 - 29). Zastupitelský úřad žalobce k předložení důkazů nevyzval, čímž je uvedl v omyl, že těmito důkazy disponuje.
9. Žalobci opětovně poukázali na to, že zastupitelský úřad umožnil za více než jeden rok sjednání termínu pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty pouze jednou (6. 6. 2019), čímž umožnil podání žádosti pouze jednotkám, maximálně desítkám osob. To považují za tristní a nepřijatelné. Právě tato okolnost představuje objektivní překážku na straně zastupitelského úřadu, kterou je nutné považovat za odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobci se domnívají, že na jejich případ by se měly analogicky aplikovat závěry Nejvyššího správního soudu z rozsudku ze dne 28. 6. 2019, č. j. 5 Azs 234/2018 - 43, ačkoliv to žalovaný bez bližšího zdůvodnění odmítá.
10. Dále namítli, že zastupitelský úřad nesprávně spojil žádosti žalobců do jednoho řízení. Jejich žádosti byly individuální. Žádali také o vydání zaměstnaneckých karet na odlišné pracovní pozice, k odlišným zaměstnavatelům a na jiná místa výkonu práce. Jsou přesvědčeni, že podané žádosti spolu nesouvisejí natolik, aby mohly být spojeny do společného řízení. Zvolený postup také komplikuje řádné naplnění ústavně zaručeného práva na soudní přezkum. Žalovaný pak postupoval nesprávně, protože odmítl

přezkoumat spojení řízení. Ačkoliv proti usnesení o spojení řízení není odvolání přípustné, neznamená to, že by nebylo možné tento postup přezkoumat, a to alespoň v rozsahu rozkladových námitek. Tím, že se žalovaný postupem zastupitelského úřadu nezabýval, zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve vyjádření v první řadě poukázal na to, že žalobci podali své žádosti o upuštění od povinnosti k osobnímu podání svých žádostí dne 23. 7. 2019 a odůvodnili je tím, že žalovaný, resp. zastupitelský úřad již od roku 2009 neumožňuje registrace žadatelům o pobytová oprávnění, aniž by jakkoliv doložili, že se v tomto časovém rozmezí o registrace byť i jen jednou pokusili. Svými tvrzeními se fakticky pokoušejí o přenesení důkazního břemene na žalovaného, což žalovaný považuje za rozporné se základními procesními povinnostmi žalobců. Žalovaný dále uvedl, že žalobci na jednu stranu argumentují individualitou svých žádostí, na druhou stranu nedokládají žádné důkazy, které se týkají konkrétně žalobců, v čemž žalovaný spatřuje rozpor. Judikatura, na niž se žalobci odkázali (konkrétně výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 234/2018 - 43), nepodporuje závěry žalobců. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku totiž uvedl, že je v každém jednotlivém případě žadatelů třeba posoudit, zda právě v daném případě nebylo umožněno podat žádost, přičemž břemeno leží na žadateli. Žalovaný nepovažuje za možné dovolávat se desetiletého období, kdy byly v provozu různé registrační systémy, jako tzv. odůvodněného případu pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, jestliže žalobci nedoložili, že by se v tomto období byť i jen jednou (neúspěšně) pokusili o registraci. Uvedl, že i dle judikatury Nejvyššího správního soudu se v obdobných případech nemá jednat o *actio popularis*, nýbrž má jít o konkrétní případ konkrétního žalobce. Dále uvedl, že v období od prosince 2017 do února 2018 bylo vypsáno 13 registračních termínů pro všechny pobytové tituly, od února do května 2018 bylo 10 termínů. V květnu 2018 bylo zavedeno e-mailové objednávání a byl vypsán 1 termín. V červnu 2018 bylo obnoveno telefonické objednávání a termíny byly dva, stejně jako v červenci 2018. Údaje uvedené žalobci nad to tedy nejsou ani pravdivé. Dále žalovaný uvedl, že pro povinnost žalovaného zajistit si důkazy z úřední povinnosti není možné najít oporu v zákoně. Poukázal na to, že jeho úlohou není pátrat po těch, jimž byl odeslán (automatický) e-mail, že jejich žádost nebyla přijata. Dal sice žalobcům za pravdu, že systém objednávání byl soudem uznán za nefunkční, avšak stalo se tak až rozsudkem Nejvyššího správního soudu (ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 2/2019 - 54), do té doby byla judikatura nejednotná. Krom toho se dotčené období (od 18. 7. 2018 do 6. 6. 2019) žalobců netýká, neboť oni se v této době o registraci či podání žádosti nepokusili. Taktéž se žalovaný neztotožnil s tvrzením žalobců, že registrace se nikomu nepodařila ani v srpnu 2019 (tj. v náhradním termínu namísto termínu červencového), neboť se podařila dvěma osobám. V důsledku změny vládních nařízení (konkrétně č. 220/2019 Sb.) měly následně být přijímány pouze registrace od vysoce kvalifikovaných cizinců, v důsledku tohoto opatření tedy byly některé ze získaných termínů zrušeny. Stalo se tak však v důsledku politiky České republiky, nikoliv neschopnosti zastupitelského úřadu či žalovaného zajistit funkční systém registrací. Závěrem uvedl, že podání žaloby, jež napadá „systém jako takový“, jak učinili žalobci, je v rozporu se zásadami správního soudnictví a jeho zákonné úpravy. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobami k tomu oprávněnými a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování ministra [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
13. Při ústním jednání konaném dne 15. 7. 2021 strany setrvaly na svých stanoviscích, která zrekapitulovaly. Soud k návrhu žalobců provedl jako listinný důkaz dva vytištěné e-maily, zaslané dne 9. 8. 2019 na adresu zamkarta_hanoi@mzv.cz, jimiž bylo dle soudu prokázáno, že se dne 9. 8. 2019 žalobci d) a g) pokusili registrovat k osobnímu podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Návrh žalobců na provedení důkazu obdobnými e-mailovými podáními dalších osob odlišných od žalobců soud zamítl, neboť právě proto, že se jedná o jiné osoby než žalobce, nemají tato podání souvislost s projednávanou věcí. Stejně tak zamítl návrh žalobců na provedení důkazu výročními zprávami Bezpečnostní informační služby za roky 2015–2017, neboť okolnosti fungování systému Visapoint v těchto letech nebyly ve světle aktuální, níže citované judikatury Nejvyššího správního soudu pro posouzení nynější věci rozhodné.
14. Zaměstnanecká karta je jedním z druhů povolení k dlouhodobému pobytu (§ 42g odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Žádost o její vydání je cizinec povinen podat osobně (§ 169d odst. 1 téhož zákona).
15. Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců může zastupitelský úřad „*v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu*“.
16. Nejvyšší správní soud se opakovaně ve své judikatuře věnoval typickým případům, kdy je důvodné upustit od povinnosti osobního podání žádosti (viz shrnutí judikatury v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 2 Azs 148/2019 - 40, bod 11). Primárně musí konkrétní důvody uvést žadatel. To plyne z § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, podle něž je cizinec povinen „doložit“ důvodnost žádosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015 - 67, bod 22). Jestliže odvozuje důvodnost upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění z toho, že se mu nedaří podat žádost klasickým způsobem z důvodů na straně správního orgánu, musí doložit konkrétní neúspěšné pokusy o registraci k termínu osobního podání žádosti. Obecný odkaz na to, že se o registraci pokoušel, nestačí (rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015 - 36).

17. Žalobci svou žalobu stavějí na tvrzení, že problematické registrace k osobnímu podání žádostí na zastupitelském úřadě jsou obecně známé, proto není potřeba je prokazovat. Tomuto tvrzení žalobců nelze bez dalšího přisvědčit.
18. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, č. j. 9 Azs 178/2020 - 105, připustil, že u žadatelů, kteří pojalí záměr požádat o zaměstnaneckou kartu během postupu zastupitelského úřadu podle usnesení vlády č. 474, je nezbytné také přihlédnout k nezákonnosti postupu zastupitelského úřadu, i když se v té době nepokusili o zaměstnaneckou kartu skutečně požádat. Pokusy o osobní podání žádosti o zaměstnaneckou kartu v té době by byly zjevně neúspěšné, protože zastupitelský úřad je zcela přestal přijímat. Tento postup následně změnil až v reakci na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 2/2019 - 54. Z citovaného rozsudku plyne, že dopady nezákonného postupu neodezněly ihned po obnovení sběru žádostí o zaměstnanecké karty. Přihlédnout k nezákonnému postupu zastupitelského úřadu je podle tohoto rozsudku možné v případě žadatelů, kteří se po ukončení nezákonného postupu zastupitelského úřadu a po obnovení sběru žádostí neúspěšně pokusili registrovat k osobnímu podání žádosti o zaměstnaneckou kartu alespoň v některém registračním termínu.
19. Nejvyšší správní soud se také blíže zabýval otázkou dokazování pokusů o registraci. V rozsudku ze dne 14. 12. 2020, č. j. 5 Azs 254/2020 - 114, konstatoval, že pokud žadatel tvrdí, že se v určitém termínu o registraci pokusil, ale nepředloží důkazní prostředky k prokázání svého tvrzení ani takové důkazní prostředky neoznačí, nemůže správní orgán jeho žádost zamítnout, aniž by ho s příslušným procesním poučením vyzval k doložení jeho tvrzení. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku odlišil různé případy, ve kterých je třeba vyzvat žalobce k předložení důkazů o pokus o registraci, a ve kterých nikoliv: „žalobci v samotné žádosti ani nenaznačili, že by se o registraci dne 6. 6. 2019 pokusili. Zastupitelský úřad je tedy nemusel vyzvat k prokázání svých tvrzení, neboť žádná neprokázaná tvrzení týkající se pokusu o registraci nevznikli.“ Avšak na druhou stranu: „V rozkladu však žalobci reagovali na důvod zamítnutí žádosti – neprokázání pokusu o registraci – tvrzením, že někteří z žadatelů se o ni pokusili. Vzhledem k tomu, že neúspěšný pokus o registraci představoval v kombinaci s dlouhodobou překážkou na straně zastupitelského úřadu, která bránila podat žádost osobně v přiměřeném čase, rozhodnou skutečnost pro posouzení důvodnosti žádosti, a tedy i pro posouzení důvodnosti rozkladu, nemohl žalovaný rozhodnout bez toho, aby žalobce vyzval k upřesnění, kteří ze žadatelů se konkrétně o registraci pokusili, a k doložení tohoto jejich tvrzení. Rozhodnutí bez tohoto ujasnění odporovalo zásadě materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu. Měl tedy vyzvat žalobce, aby mu podle § 52 správního řádu poskytli podklady pro jeho rozhodnutí, jimiž by prokázali svá tvrzení, leda by šlo o skutečnosti, které mu podle § 169d odst. 3 věty čtvrté zákona o pobytu cizinců byly známy z úřední činnosti.“ Nejvyšší správní soud také konstatoval, že dlouhodobé přerušení sběru žádostí zastupitelským úřadem ve spojení s neúspěšným pokusem o registraci během prvního vydaného termínu registrace (6. 6. 2019) a se zrušením druhého termínu registrace (9. 7. 2019) v souhrnu mohly představovat dlouhodobou překážku osobního podání žádosti, která by odůvodňovala upuštění od povinnosti podat žádost osobně. Tyto závěry Nejvyšší správní soud potvrdil i v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, č. j. 9 Azs 178/2020 - 105.

20. Tyto závěry potvrdil Nejvyšší správní soud též v rozsudku ze dne 18. 1. 2021, č. j. 5 Azs 258/2020 - 67, v němž mimo jiné uvedl: „*Institut upuštění od osobního podání žádosti je do jisté míry výjimečným institutem, jehož využití není ‚první volbou‘ v úsilí o získání pobytového oprávnění, a v daném případě nebylo nespravedlivé požadovat alespoň minimální aktivitu žalobců a prokázání neúspěšného pokusu o registraci. Tím by jednak dali najevo, že využili všech dostupných příležitostí pro osobní podání žádosti (ve skutečnosti šlo o jedinou příležitost dne 6. 6. 2019), a potvrdili by, že skutečně usilovali o sjednání termínu už v době předcházející jejich žádosti o upuštění od povinnosti podat osobně žádost o zaměstnaneckou kartu. K tomu nedošlo, a proto kasační stížnost shora uvedených žalobců nemůže být důvodná.*“ (odst. 44).
21. Obdobně se vyslovil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 11. 3. 2021, č. j. 1 Azs 367/2020 - 41. Uvedl v něm (konkrétně v odst. 20 a 21), že aniž by se žadatel alespoň pokusil o registraci (dne 6. 6. 2019) nelze ověřit, zda měl v úmyslu žádat o zaměstnaneckou kartu před tímto termínem, a zda tedy mohl dřívější nezákonný stav negativně zasáhnout do jeho právní sféry.
22. Nyní projednávaná věc je obdobná právě citovaným věcem již řešeným Nejvyšším správním soudem.
23. Žalobci v samotných žádostech neuvedli žádné okolnosti, z nichž by bylo možné se domnívat, že by již učinili neúspěšný pokus o registraci. V rozkladu pak uvedli: „*Následně pak tedy správní orgán stanovil jeden termín podávání žádostí, a sice 6. 6. 2019. Právní zástupce účastníků řízení tohoto přihlašování samozřejmě u svých klientů využil, avšak neúspěšně (resp. s úspěšností pro 1 jiného klienta)*“. Z výše citované judikatury plyne, že za těchto okolností bylo na žalovaném, aby v případě pochybností buď tvrzení každého ze žalobců o snaze o registraci ověřil ve vlastní evidenci, případně aby žalobce vyzval, aby upřesnili, kteří z nich se konkrétně o registraci 6. 6. 2019 pokusili a aby toto své tvrzení prokázali. Tím, že žalovaný tuto výzvu neučinil, zatížil řízení o rozkladu procesní vadou (srov. výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 254/2020 - 114, odst. 40).
24. Soud se následně zabýval tím, zda tato vada představuje důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.
25. V nyní projednávané věci žádný ze žalobců ani v průběhu správního řízení, ani posléze v soudním řízení nepředložil důkaz o tom, že provedl (neúspěšný) pokus o registraci alespoň dne 6. 6. 2019. To je klíčový rozdíl oproti věcem řešeným v rozsudcích Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 258/2020 - 67 (odst. 31) a č. j. 9 Azs 178/2020 - 105 (odst. 5), v nichž žadatelé předložili důkazy o své neúspěšné snaze o registraci alespoň v řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud toto rozlišení akcentoval v rozsudku ze dne 25. 3. 2021, č. j. 9 Azs 247/2020 - 87 (který musí být zástupci nynějších žalobců dobře znám, neboť v této věci žadatele, potažmo stěžovatele zastupoval), v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*[j]en v takovém případě, kdy krajský soud disponoval důkazem o marném pokusu o registraci, totiž mělo procesní pochybení spočívající v absenci výzvy k prokázání tvrzených skutečností zjevný dopad na zákonnost napadeného rozhodnutí.*“ (odst. 31). Protože tedy žádný ze žalobců v nyní posuzované věci správním orgánům ani krajskému soudu nepředložil důkaz prokazující snahu se registrovat dne 6. 6. 2019, nemohla mít výše

uvedená vada vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

26. Pokud jde o doložený pokus o registraci žalobců d) a f) dne 9. 8. 2019, soud zdůrazňuje, že tento pokus tito dva žalobci učinili až poté, co podali předmětnou žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti (23. 7. 2019). Ani žalobci d) a f) tedy vůbec nevyužili možnost registrace dne 6. 6. 2019 a své úsilí o podání žádosti o zaměstnaneckou kartu zahájili rovnou tím, že využili výjimečného institutu žádosti o upuštění od povinnosti jejího osobního podání, aniž by se vůbec předtím pokusili alespoň jednou (v tomto případě právě onoho 6. 6. 2019) sjednat termín k osobnímu podání žádosti. Ani tito žalobci tedy neprokázali, že o sjednání termínu usilovali v době podání žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání dlouhodobě, neboť pokud se nepokusili registrovat onoho 6. 6. 2019 (což nijak v průběhu řízení nezdůvodnili), zřejmě o registraci neusilovali příliš dlouho. Slovy výše citovaného rozsudku č. j. 5 Azs 258/2020 - 67 tak ani tito dva žalobci nedali najevo, že využili příležitosti pro osobní podání žádosti a neprokázali, že skutečně usilovali o sjednání termínu už v době předcházející jejich žádostem o upuštění od povinnosti podat osobně žádost o zaměstnaneckou kartu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2020, č. j. 5 Azs 456/2019 - 33, bod 11).
27. Pokud jde o nesouhlas žalobců se spojením jejich věcí usnesením ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3135-1/2019-HANOKO, soud konstatuje, že toto rozhodnutí není předmětem nynějšího soudního řízení a z argumentace žalobců není patrné, jak by spojení žádostí žalobců ke společnému projednání tímto usnesením mělo založit nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí či mělo komplikovat právo žalobců na soudní přezkum, jak tvrdí v žalobě (ostatně každý se žalobců mohl podat samostatnou žalobu proti napadenému rozhodnutí). Ministr se k této námitce v řízení o rozkladu vyjádřil a konstatoval, že byly dány podmínky pro spojení. Jeho rozhodnutí tak není zatíženo nepřezkoumatelností, jak tvrdí žalobci. Skutečnost, že žalobci žádali o zaměstnanecké karty k odlišným zaměstnavatelům, nehrála vůbec při posuzování věci správními orgány roli. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že spojení věcí podle § 140 odst. 1 správního řádu nic nebránilo. Tato žalobní námitka také není být důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

28. Žalobní body jsou tedy nedůvodné. Protože soud nezjistil žádné vady napadeného rozhodnutí, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
29. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli v řízení úspěšní, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost a ostatně je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. července 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu